

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Хіміко-біологічний факультет

Кафедра ботаніки і садово-паркового господарства

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ

 Завідувач кафедри
/С.М. Подорожний
(протокол № 1 від 02 вересня 2020р.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНТЕЙНЕРНА КУЛЬТУРА ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН

(повна назва навчальної дисципліни)
для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(перший (бакалаврський) або другий (магістерський) або третій (освітньо-науковий))

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
(шифр і назва галузі)

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн.

Мелітополь, 2020

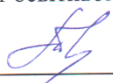
Розробник:

Вельчева Л.Г. – доцент кафедри ботаніки і садово-паркового господарства, к.б.н.,

На підставі робочої програми навчальної дисципліни «Контейнерна культура
деревних рослин НУБІп України

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн.

_____ /Н.М. Туровцева/

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Ступінь вищої освіти галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Ступінь вищої освіти: другий (магістерський) Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність: 206 Садово-паркове господарство Освітньо-професійна програма: Садово-паркове господарство. Ландшафтний дизайн.	Обов'язковий освітній компонент	
Блоків* –2 у тому числі: курсова робота – навчальна практика -		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин 120		2-й	-
Тижневих годин – 3 год. семестр – III		Семестр	
		3-й	-
		Лекції	
		14 год.	-
		Практичні, семінарські	
		28 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Навчальна практика**	
		-	-
Самостійна робота			
78 год.			
Вид контролю: залік			

2. Мета та заплановані результати навчання

Дисципліна «Контейнерна культура декоративних рослин» у освітньо-професійній програмі Садово-паркове господарство Ландшафтний дизайн є вибірковою дисципліною.

Мета курсу. формування у студентів знань та навичок сучасних агротехнічних та технологічних заходів із виробництва декоративного садивного матеріалу з закритою кореневою системою, які б враховували біологічні особливості декоративних рослин.

3. Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальні компетентності за проектом:

ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (Фахові) компетентності:

СК 01. Здатність розробляти технології вирощування декоративних та плодкових рослин в закритому та відкритому ґрунті;

СК 14. Здатність до отримання нових знань та проведення прикладних досліджень в галузі садово-паркового господарства, узагальнення та систематизації отриманої інформації.

4. Результати навчання.

ПР 03. Пропонувати та впроваджувати у виробництво сучасні технології вирощування садивного матеріалу: декоративних та плодкових дерев, кущів, квіткових культур, газонних трав.

Критерії оцінювання

Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання студентів з кожної дисципліни включає поточний, періодичний та підсумковий / семестровий контроль знань.

Поточний контроль оцінюється на кожному практичному занятті за національною шкалою з відповідними балами «5», «4», «3», «2».

Виконані студентами теми для самостійного опрацювання оцінюються як частина практичного заняття.

Критерії оцінювання навчальної діяльності студентів наведені у таблиці:

Бали	Критерії
1	2
5	Студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.
4	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну і обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами і відомостями.

3	Студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
2	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю. Максимальна кількість балів кожного контролю складає 50 балів, з них 20 балів за поточний контроль, 30 - за періодичний.

Підсумкова оцінка (ПО) за семестр складається з суми балів за контрольні точки: $ПО = КТ1 + КТ2$. Максимальна сума підсумкової оцінки дорівнює 100 балам.

Співвідношення балів національної оцінної, ECTS і 100 – бальної оцінної шкали таке:

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ЄКТС	Мінімальний бал для отримання позитивної оцінки - 60, максимальний -100
Відмінно	A	90-100
Добре	B	82-89
	C	74-81
задовільно	D	64-73
	E	60-63
незадовільно	FX	35-59
	F	1-34

5. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- плани-конспекти різних форм занять;
- студентські презентації
- залік.

6. Програма навчальної дисципліни

БЛОК 1. Контейнерна культура деревних рослин (ККДР): становлення, сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку та шляхи удосконалення.

Тема 1. Вступ до курсу «Контейнерна культура декоративних рослин».

Актуальність, роль і значення дисципліни в підготовці фахівців СПГ. Мета, основні завдання та зв'язки з іншими дисциплінами програми. Зміст та програма дисципліни. Контейнерна культура та її місце у виробництві декоративного садивного матеріалу.

Тема 2. Контейнерна культура: історія, сучасний стан і перспективи розвитку.

Історія становлення і розвитку контейнерної культури деревних рослин. Контейнерна культура деревних рослин передових країн світу: асортимент деревних рослин, види садивного матеріалу та сучасні технології їх вирощування.

Тема 3. Сучасний стан, проблеми та перспективи контейнерної культури в Україні.

Характерні риси та особливості вітчизняної контейнерної культури деревних рослин. Проблеми становлення, перспективи та шляхи удосконалення контейнерної культури в Україні.

Тема 4. Загальні положення організації виробництва та вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.

Зональні особливості та обґрунтування доцільності запровадження контейнерної культури. Вибір місця та облаштування полігону для контейнерної культури деревних рослин. Головні положення виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

БЛОК 2. Технологічні та агробіологічні засади вирощування декоративного садивного матеріалу в контейнерній культурі.

Тема 5. Технологічні засади виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

Класифікація видів садивного матеріалу із ЗКС. Види ємностей для контейнерної культури: класифікація, характерні ознаки, особливості використання та утилізації. Обладнання та устаткування для виробництва садивного матеріалу. Технологічні особливості розмноження та виробництва різних видів садивного матеріалу із закритою кореневою системою.

Тема 6. Агробіологічні основи вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.

Субстрат контейнерної культури: значення, вимоги, основні компоненти та особливості приготування і оптимізації його складу. Теоретичні засади регулювання рівня мінерального живлення та особливості використання сучасних добрив в контейнерній культурі деревних рослин. Зрошування деревних рослин у контейнерній культурі

Тема 7. Особливості вирощування декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів та різного цільового призначення.

Особливості вирощування сіянців шпилькових і листяних видів. Особливості вирощування саджанців декоративних дерев і кущів. Особливості вирощування садивного матеріалу різного цільового призначення

Тема 8. Показники якості садивного матеріалу із ЗКС.

Критерії оцінювання якості СМ за стандартами зарубіжних країн. Вітчизняний садивний матеріал та його якість

Тема 9. Особливості використання садивного матеріалу із закритою кореневою системою для озеленення.

Транспортування садивного матеріалу з не травмованою кореневою системою. Особливості висаджування на постійне місце та догляду за рослинами в адаптаційний період. Хемотропизм як явище та його унеможливлення

7. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем*	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
БЛОК 1. Контейнерна культура деревних рослин (ККДР): становлення, сучасний стан, проблеми, перспективи розвитку та шляхи удосконалення.												
Тема 1 Вступ до курсу «Контейнерна культура декоративних рослин».	12	2	2			8						
Тема 2. Контейнерна культура: історія, сучасний стан і перспективи роз-витку.	12	2	2			8						
Тема 3. Сучасний стан, проблеми та перспективи контейнерної культури в Україні.	12		2			10						
Тема 4. Загальні положення організації виробництва та вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	14	2	4			8						
Разом за блоком 1	50	6	10			34						
БЛОК 2. Технологічні та агробіологічні засади вирощування декоративного садивного матеріалу в контейнерній культурі.												
Тема 5. Технологічні засади виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.	14	2	4			8						
Тема 6. Агробіологічні основи вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	14	2	4			8						
Тема 7. Особливості вирощування декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів та різного цільового призначення.	14	2	4			8						

Тема 8. Показники якості садивного матеріалу із ЗКС.	12		2			10						
Тема 9. Особливості використання садивного матеріалу із закритою кореневою системою для озеленення.	16	2	4			10						
Разом за блоком 2	70	8	18			44						
Усього годин	120	14	28			78						

8. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Контейнерна культура декоративних рослин».	2
2	Контейнерна культура: історія, сучасний стан і перспективи розвитку.	2
3	Загальні положення організації виробництва та вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	2
4	Технологічні засади виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.	2
5	Агробіологічні основи вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	2
6	Особливості вирощування декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів та різного цільового призначення.	2
7	Особливості використання садивного матеріалу із закритою кореневою системою для озеленення.	2
Разом		14

9. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	«Контейнерна культура деревних рослин»: місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців ОС «Магістр» садово-паркового господарства.	тестовий контроль	2
2	Контейнерна культура: історія, сучасний стан і перспективи розвитку.	усне опитування	2
3	Сучасний стан, проблеми та перспективи контейнерної культури в Україні.	тестовий контроль	2
4	Загальні положення організації виробництва та вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	усне опитування, тестовий контроль	4
5	Технологічні засади виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.	усне опитування	4
6	Агробіологічні основи вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	тестовий контроль	4
7	Технологія вирощування декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів та різного цільового призначення.	усне опитування	4
8	Показники якості садивного матеріалу із ЗКС.	усне опитування	2
9	Особливості використання садивного матеріалу із закритою кореневою системою для озеленення.	усне опитування, тестовий контроль	4

Разом	28
--------------	-----------

10. Самостійна робота Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Контейнерна культура декоративних рослин».	8
2	Контейнерна культура: історія, сучасний стан і перспективи розвитку.	8
3	Сучасний стан, проблеми та перспективи контейнерної культури в Україні.	10
4	Загальні положення організації виробництва та вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	8
5	Технологічні засади виробництва садивного матеріалу із закритою кореневою системою.	8
6	Агробіологічні основи вирощування декоративного садивного матеріалу із ЗКС.	8
7	Особливості вирощування декоративного садивного матеріалу із закритою кореневою системою окремих видів та різного цільового призначення.	8
8	Показники якості садивного матеріалу із ЗКС.	10
9	Особливості використання садивного матеріалу із закритою кореневою системою для озеленення.	10
	Разом	78

11. Методи навчання

В ході викладання дисципліни «Методика викладання у вищій школі» застосовуються наступні методи навчання:

- Пояснювально-ілюстративний - розповідь, пояснення, лекція;
- репродуктивний – складання планів-конспектів різних форм навчальних занять;
- частково-пошуковий - розробка структурно-логічних схем, презентацій;
- проблемного викладання матеріалу – лекція проблемного викладу матеріалу.

12. Методи контролю

Усне опитування, письмовий, тестовий контроль, перевірка під час практичних занять, перевірка самостійної роботи студента, контроль виконання завдань самостійної роботи (доповіді, реферати, презентації, тощо), періодичний контроль (перша та друга контрольні точки), залік.

13.Рекомендована література Базова

1. Декоративне розсадництво: навчальний посібник / Маурер В. М. – Вінниця: Нова Книга, 2007. – 264 с.
2. Krussmann G. Die Baumschule / Krüssmann G., Thon Heinz E., Wennemuth G. – Hamburg, 1997. – 982 p.
3. Маурер, В.М. Декоративне розсадництво України: сучасний стан, проблеми та перспективи / В. М. Маурер, Ю. І. Косенко, А. А. Бут – К .: РВЦ НУБіП України, 2016. – 211 с.
4. Маурер, В. М. Декоративне розсадництво : навчальний підручник / В. М. Маурер, А. П. Пінчук, І. М. Бобошко-Бардин, Ю. І. Косенко – К.: НУБіП України, 2016. – 284 с., іл

Допоміжна

5. Бобошко І.М. Шляхи вдосконалення декоративного розсадництва на Україні : магістерська робота. – К., 2006. –119 с.
6. ГОСТ 28829-90 Саженцы декоративных деревьев и кустарников в контейнерах. Технические условия
7. ГОСТ 3317-90 Сеянцы деревьев и кустарников. Технические условия
8. . Косенко Ю.І. Особливості моніторингу виробництва декоративного садивного матеріалу в Україні / Ю.І. Косенко // Тези доповідей учасників конференції науково-педагогічних працівників, наукових співробітників і аспірантів та 64-ї студентської наукової конференції. – К.: Національний аграрний університет. – 2010. – С. 67 – 68.
9. Косенко Ю.І. Суб'єкти деревного декоративного розсадництва України та обсяги виробництва садивного матеріалу / Ю.І. Косенко // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України № 152, Ч. 2, 2010. – С. 234 – 240.
10. Косенко Ю.І. Сучасні проблеми становлення і вдосконалення виробництва декоративного садивного матеріалу в Україні / Ю.І. Косенко // Тези доповідей учасників конференції науково-педагогічних працівників, наукових співробітників і аспірантів та 62-ї студентської конференції. – Національний аграрний університет. – 2008. – 239 с.

11. Маслаков Е.Л. Посадочный материал с закрытой корневой системой / Е.Л. Маслаков, П.И. Мелешин, И.М. Извекова. – Лесная промышленность, 1981. – 144 с.
12. Норми часу (виробітку) на роботи з озеленення ГКН 02.08.018 – 2004 Галузеві комунальні норми Держжитлокомунгосп України Київ.
13. Холявко В.С. Дендрология и основы зеленого строительства / В.С. Холявко, Д.А. Глоба-Михайленко. – М. : Высшая шк., 1976 – С. 23.
14. Шовган А.Д. Дендрологія: Навч. посібник / А.Д. Шовган. – Львів : УкрДЛТУ, 2001. – 152 с.
15. ISO 14031:1999 Environmental management – Environmental performance evaluation – Guidelines.
16. ISO 14064-1:2006 Guidelines for Measuring, Reporting and Verifying Entity and Project-level Greenhouse Gas Emissions.
17. ISO 14064-2:2006 Guidelines for Measuring, Reporting and Verifying Entity and Project-level Greenhouse Gas Emissions.
18. ISO/TR 14061:1998 Information to assist forestry organizations in the use of Environmental Management System standards ISO 14001 and ISO 14004.

Інформаційні ресурси

19. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.nbuv.gov.ua/>
20. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.springerlink.com/home/main.mpx>
21. Офіційний сайт Всеукраїнської спілки виробників садивного матеріалу України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.svsm.com.ua>
22. Офіційний сайт садоводів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.landscape-industry.com.ua/> –